
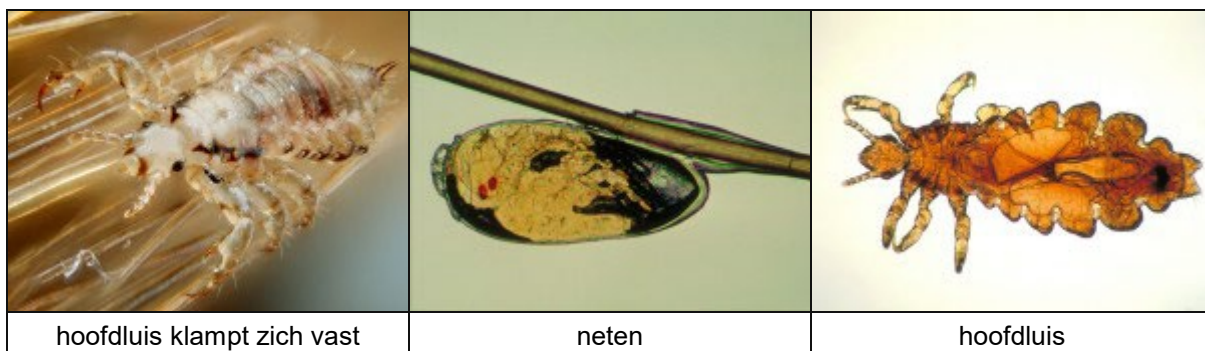
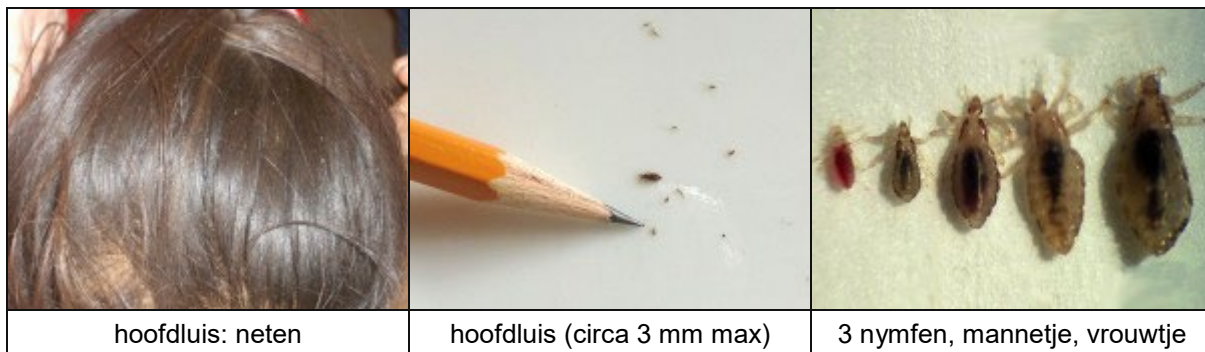
HOOFDLUIS (PEDICULOSIS CAPITIS)

WAT IS HOOFDLUIS ?

De hoofdluis (*Pediculus humanus capitis*) is een zeer klein bloedzuigend insect, een parasiet. De hoofdluis leeft alleen op het hoofd, is niet gevaarlijk en kan geen ziekten overbrengen. De belangrijkste klacht die de hoofdluis veroorzaakt is jeuk. De luis leeft van bloed, en steekt 3 tot 6 x per dag. Bij het opzuigen van het bloed wordt er wat speeksel van de luis ingebracht in de huid, en dit veroorzaakt de hinderlijke jeuk.

Een volwassen hoofdluis is ongeveer 3 millimeter groot en heeft een grijsblauwe kleur, of roodbruin als hij net bloed heeft opgezogen. Hoofdluizen leggen eitjes (neten genaamd), en die plakken ze tegen de haren aan. Neten zitten heel stevig vastgeplakt aan de haren. Een hoofdluis leeft ongeveer een maand en kan 250 eitjes leggen. Meestal zitten er niet meer dan een stuk of 20 hoofdluizen op het hoofd op het moment dat het ontdekt wordt.

WAT ZIJN DE VERSCHIJNSELEN ?

De belangrijkste klacht is jeuk. Verder zitten er minuscule kleine eitjes (neten) stevig vastgekit aan de haren, te zien als witte stipjes. En soms kan men de hoofdluizen zien lopen in het haar.

HOE WORDT HOOFDLUIS OVERGEBRACHT ?

Hoofdluis is zeer besmettelijk, en het wordt overgebracht via haar-haar contact, dat wil zeggen, als de behaarde hoofden tegen elkaar aankomen kan de luis van het ene hoofd naar het andere hoofd wandelen. Het komt vooral voor bij kleine kinderen, die dicht bij elkaar spelen. De school is meestal de plek waar de besmetting wordt opgelopen. Het is niet zeker dat de luis ook via kleding (jassen, sjalen, mutsen) kan overstappen, en het is ook niet zeker of allerlei maatregelen zoals het wassen van kleren op 60 °C en het in plastic zakken stoppen van jassen en mutsen zin heeft. Daarom heeft het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) in 2011 geadviseerd dat al die maatregelen niet meer nodig zijn.

MOET IK MIJ SCHAMEN ALS MIJN KIND HOOFDLUIS HEEFT ?

Nee. Dit komt in de beste families voor. Het is geen teken van slechte hygiëne als je hoofdluis hebt, de luizen voelen zich juist beter thuis op schoon en gewassen haar. Het is gewoon pech.

WAT GEBEURT ER ALS ER BIJ MIJN KIND OP SCHOOL HOOFDLUIS WORDT GEVONDEN ?

Meestal wordt u dan gebeld met het verzoek om uw kind direct op te komen halen, en te beginnen met de behandeling. Nadat u bent begonnen met de behandeling is het niet nodig dat uw kind thuis blijft. Wel moeten alle andere kinderen op school, en alle leden van uw gezin worden nagekeken op hoofdluis, en als die wordt gevonden moet iedereen tegelijkertijd worden behandeld, anders blijven de luizen van de een op de ander overspringen. Sommige scholen controleren de kinderen systematisch na de grote vakantie op luizen.

HOE MOET IK CONTROLEREN OP HOOFDLUIS ?

Soms ziet u de hoofdluizen lopen over het hoofd. Kijk goed tussen de haren, vooral achter de oren en in de nek. U ziet de hoofdluizen dan bewegen. Hoofdluizen zijn niet altijd goed te zien, de beste controle is om met een fijngetande kam (luizenkam of netenkam) het haar te kammen boven een velletje wit papier en dan te kijken of er luizen uitvallen. Een andere manier om het vast te stellen is zoeken naar neten (grijs-witte puntjes die vast zitten aan de haren).

HOE WORDT HOOFDLUIS BEHANDELD ?

Hoofdluis kan worden behandeld door het haar 14 dagen lang elke dag grondig uit te kammen met een speciale netenkam. Als u dat heel zorgvuldig doet, en geen dag overslaat, en geen plukje haar vergeet, dan kunt u de hoofdluis de baas worden zonder daarvoor speciale anti-luismiddelen te gebruiken. De andere methode, die iets meer zekerheid biedt, is het combineren van het kammen met een luis-dodend middel.

HOE MOET IK HET HAAR KAMMEN ?

Er zijn speciale kammen verkrijgbaar bij de drogist of apotheek, met hele fijne tandjes. Hiermee worden de luizen uit het haar geveegd. Door het 2 weken lang elke dag te doen heeft u ook de nieuw uitgekomen luizen te pakken. Om het haar goed te kunnen kammen moet u het eerst goed nat maken en er een crèmespoeling inmasseren. Bedek de ogen met een washandje. Daarna met een gewone kam de klitten er uitkammen, en vervolgens met de netenkam heel precies plukje voor plukje alle haren van begin tot eind uitkammen. Doe het boven een wasbak, of boven een stuk wit papier om te zien of er luizen uitvallen. Na afloop de crèmespoeling uitwassen en de kam reinigen met water en zeep. Het dagelijks kammen is saai en tijdrovend en doet ook zeer, vooral bij meisjes met lang haar. Een tip: doe het voor de televisie.

WELKE ANTI-LUISMIDDELEN ZIJN ER ?

De twee meest gebruikte anti-luismiddelen in Nederland zijn permethrine en dimeticon. Permethrine is een chemische stof die de luizen doodt. Meestal wordt geadviseerd om de behandeling na een week te herhalen. Permethrine past men liever niet toe in de zwangerschap en tijdens het geven van borstvoeding, en ook niet bij baby's onder de zes maanden. In die situaties wordt het dus kammen. Als kammen niet helpt kan in de zwangerschap of tijdens borstvoeding eventueel permethrine toch worden gebruikt. Dimeticon werkt op een andere manier, het verstopt de ademhalingsorganen van de luizen, het werkt verstikkend. Het is veel minder agressief dan chemische middelen en mag ook tijdens de zwangerschap en borstvoeding worden gebruikt.

Welk middel u ook gebruikt, alle behandelingen moeten worden gecombineerd met uitkammen. Het uitkammen, het mechanisch verwijderen van de luizen en de neten is dus heel belangrijk. Bij sommige producten zit er een netenkam bij de verpakking inbegrepen.

VOORBEELDEN VAN ANTI-LUISMIDDELEN

Malathion, permethrine en dimeticon zijn de namen van de stoffen. Er zijn verschillende anti-luis producten waar deze stoffen in zitten. Enkele voorbeelden zijn:

Loxazol lotion 1% (permethrine). Flacon van 59 ml, inclusief netenkam. Lees de gebruiksaanwijzing op de verpakking.

Prioderm dimeticon. Dit is een product zonder pesticiden, dat hoofdluizen én neten doodt in 15 minuten. Dimeticon dringt door in de ademhalingsorganen van de hoofdluizen zodat ze stikken. Om de levenscyclus van hoofdluis te doorbreken is het belangrijk de behandeling na 9-10 dagen te herhalen. De lotion inmasseren op droog haar en 15 minuten laten intrekken. Daarna een ruime hoeveelheid onverdunde shampoo inmasseren, daarna uitspoelen met water. Dimeticon mag tijdens de zwangerschap en de borstvoedingsperiode worden gebruikt.

WAAR KAN IK ANTI-LUISMIDDELEN KRIJGEN ?

Voor de anti-luismiddelen gaat u naar de apotheek of naar een grote, goed gesorteerde drogisterij. De middelen zijn zonder recept verkrijgbaar. Ze worden niet vergoed, u zult het zelf moeten betalen.

WAT MOET IK DOEN ALS IK NA 2 WEKEN KAMMEN NOG STEEDS LUIZEN ZIE ?

Er zijn verschillende redenen voor het niet lukken van de behandeling:

- U heeft toch niet goed alle haren uitgekamd, plukjes vergeten. Doe het opnieuw
- Er is een nieuwe besmetting opgetreden. Ga na of er op school of in u gezin nog kinderen zijn die rondlopen met hoofdluis en die niet goed behandeld zijn.
- De luizen zijn ongevoelig (resistent) voor het anti-luis middel dat u gebruikt heeft. Dat kan. Gebruik dan een ander middel.

In alle gevallen geldt: blijf goed kammen !

WAT MOET IK VERDER NOG DOEN ?

Vertel aan iedereen in de omgeving dat u hoofdluis heeft ontdekt bij uw kind. De school of de kinderopvang moet het weten. En ook eventuele sportclubs, opa's, oma's, burens, oppassen en ouders van vriendjes. Iedereen kan dan gecontroleerd worden op luizen. Vooral bij schoolklassen is het belangrijk dat alle besmette kinderen uit een groep tegelijk worden behandeld, anders kunnen ze elkaar weer besmetten. Controleer zelf zorgvuldig alle gezinsleden en laat ook uw eigen haar controleren.

KUN JE HOOFDLUIS VOORKOMEN ?

Er bestaan middelen waarvan beweerd wordt dat ze hoofdluis kunnen voorkomen, bijvoorbeeld preventieve sprays. Het is beter om die middelen niet te gebruiken, want het is nog niet voldoende onderzocht of ze wel werken, en het gevaar is dat steeds meer hoofdluizen ongevoelig worden door het overmatig gebruik van dit soort middelen.

